

ANNA MARIA „SETTELA“ STEINBACH

D.9

1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951

Settela Steinbach była jedną z 574 Romów i Sinti aresztowanych w 1944 r. i zabranych do obozu Westerbork. Obcięto jej tam włosy, więc zakrywała głowę kawałkiem materiału oderwanego z prześcieradła. 19 marca 1944 Settela weszła do pociągu towarowego, udającego się do Auschwitz. Wtedy wyglądającą przez zamykające się za nią drzwi Settelę sfilmował Rudolf Breslauer, żydowski więzień, któremu komendant obozu nakazał rejestrację transportu. Settela została zabita kilka miesięcy później, razem ze swoją matką, dwoma braćmi, dwiema siostrami, ciotką, dwoma bratankami i siostrzenicą. Z całej wielkiej rodziny Steinbachów ocalał tylko jej ojciec.

Czy wiesz, że

... przez długi czas wszyscy myśleli, że jest to fotografia żydowskiej dziewczynki? „Dziewczyna w chustce” stała się symbolem cierpienia Żydów podczas okupacji niemieckiej.

... jej prawdziwa tożsamość została odkryta dopiero w 1994 r. przez holenderskiego dziennikarza Aada Wagenaara?

Zadanie do wykonania

Dowiedz się więcej o Setteli. Odwiedź www.romasinti.eu

Fotografia

Archiwum Miejsca Pamięci Westerbork, Holandia.